

A ako Mojžiš povýšil hada na púšti, tak musí byť povýšený Syn človeka,

aby nikto, kto verí v neho, ne zahynul, ale mal večný život.

Ján 3:14-15

Týmto článkom sa chcem s vami podeliť o text tretej kapitoly Evanjelia podľa Jána vnímaný v kontexte môjho prvotného stretnutia s Ježišom skrze jeho evanjelium.

Záujem o osobu Ježiša Krista počas jeho služby bol veľký. Prichádzalo za ním mnoho ľudí. Chceli ho vidieť, chceli ho počuť, chceli s ním hovoriť (napr. Ján 12:20-21). Tak to bolo aj s Nikodémom, židovským kniežaťom. Je pozoruhodné, že Písmo zaznamenáva, že Nikodém prichádza k Ježišovi v noci. Práve cez tento detail Písmo odкрýva, že Nikodém chcel svoje stretnutie uskutočniť v tajnosti. Zrejme na to mal svoje dôvody.

Jednou z možností, prečo Nikodém prichádza k Pánovi v noci, je skutočnosť, o ktorej vieme z deviatej kapitoly Jánovho evanjelia. Ježiš uzdravil slepého od narodenia. Vtedy si farizeji, vyšetrojúci tento zázrak, predvolali rodičov predtým slepého. Rodičia potvrdili, že sa ich syn narodil slepý. Viac však k danej udalosti povedať nechceli, lebo sa báli Židov, lebo Židia sa už boli medzi sebou dohodli, aby ten, kto by vyznal o ňom, že je Kristus, bol vylúčený zo synagógy (verš 22).

To, že Nikodém neprišiel k Ježišovi vo dne, ale zvolil radšej noc, mi pripomína časy, keď som ja uveril v Ježiša Krista a vyznal svojimi ústami, že Ježiš Kristus je Mesiáš poslaný od Boha. Tiež som sa o Ježiša zaujímal len v noci, v skrytosti a tajne, lebo, rovnako ako Nikodém, aj ja som si uvedomoval, že naša „farizejská spoločnosť“ sa akoby nejako uradila, aby každý, kto uverí v Ježiša Krista spôsobom, ktorý prevyšuje náš celospoločenský štandard – t.j. ísť do kostola maximálne v nedeľu – bol považovaný za fanatika alebo blázna a nebolo viac pre neho miesto v „synagóge rozumných ľudí“, teda v „synagóge“, ktorá akoby reprezentovala verejný život rozumných ľudí. Pamätám si, že moja sestra pricestovala z Prahy preveriť si situáciu, pretože sa dozvedela, že vraj som sa zbláznil a hovorím o Bohu.

Z toho, že Nikodém vôbec za Ježišom prišiel, môžeme rozumieť, že udalosti okolo Ježiša pozorne sledoval a uvedomil si to, čo potom Ježišovi aj sám vyznal: „*Rabbi, vieme, že si prišiel od Boha ako učiteľ, lebo nikto nemôže činiť divy, ktoré ty činíš, keby nebol s ním Boh*“ (verš 2). Nikodém Ježiša vyhľadal napriek hrozbe vylúčenia zo synagógy, lebo dianie okolo Ježiša bolo jednoducho silnejšie než akýkoľvek zákaz.

Túto skutočnosť som si uvedomil aj ja, keď som udalosti okolo Pána Ježiša začal pozorne sledovať. Moje pozorovanie udalostí a diania okolo Ježiša, na rozdiel od Nikodéma, spočívalo

však už len zo zapísaného svedectva očitých svedkov, z Písma, ale aj napriek tomu, že mi hrozilo vylúčenie z našej „synagógy“, teda vylúčenie z kolektívu rozumných a moderných ľudí, som neodolal, uveril a v modlitbe prišiel k Ježišovi.

Dôvodom, pre ktorý Nikodém prichádza a verí Ježišovi, sú práve divy, zázraky, ktoré Ježiš konal. Nikodém, židovské knieža, určite poznal Božie slovo a proroctvo, že raz povstane v národe muž poslaný od Boha, o ktorom Boh prikazuje poslúchať ho (5. Mojžišova 18:5; pozri tiež Matúš 17:5).

Ježiš sám vydal o sebe svedectvo, že on je Boží syn a zaslúbený Mesiáš a je potrebné mu veriť: *„Verte mi, že ja som v Otcovi a Otec vo mne. A ak nie, pre samy tie skutky mi verte“* (Ján 14:11). Inokedy na jeho svedectvo zodvihli kamene, aby ho ukameňovali: *„Ježiš im odpovedal: Mnoho dobrých skutkov som vám ukázal od svojho Otca, pre ktorý z tých skutkov ma kameňujete? Židia mu odpovedali: Za dobrý skutok ťa nekameňujeme, ale za rúhanie sa a preto, že ty súc človek robíš sa Bohom“* (Ján 10:32-33). Ježiš im na to povedal: *„Ak nečiním skutkov svojho Otca, neverte mi; ale ak činím, aj keby ste mne neverili, verte tým skutkom, aby ste poznali a uverili, že je Otec vo mne a ja v Otcovi“* (Ján 10:37-38).

Tento fakt si zrejme uvedomil aj sám Nikodém, keď Ježišovi vyznal: *„Nikto nemôže činiť divy, ktoré ty činíš, keby nebol s ním Boh“*. Ježiš na vyznanie Nikodéma zdanlivo odpovedá vyhlásením, ktoré akoby ani nesúviselo s vyznaním, ktoré Nikodém práve urobil. Vo verši tri čítame: *„Ježiš odpovedal a riekol mu: Amen, amen ti hovorím. Ak sa niekto nenarodí znova, nemôže vidieť kráľovstvo Božie“*

“

Všimnime si, že Ježiš už od momentu, kedy k nemu Nikodém vo viere prišiel, začal Nikodéma duchovne viesť a vysvetľovať mu cestu spásy, ktorá úplne vylučuje schopnosť človeka ospravedlniť sa pred Svätým Bohom a zaistiť si vstup do nebeského kráľovstva, ba dokonca neumožňuje človeku ani to, aby ho čo i len uzrel.

Ježiš Nikodémovi vysvetľuje, že Boh je ten, kto ospravedlňuje ľudí z ich hriechov, keď hovorí: „... *Ak sa niekto nenarodí znova, nemôže vidieť kráľovstvo Božie*“ (verš 2). Ako vieme, svoje narodenie si nikto naplánovať nemôže, lebo ono je úplne v Božej kompetencii. Nikodém rozmýšľa telesne, ale aj napriek zjavnej nemožnosti fyzického narodenia sa znova Ježišove slová nezavrhne a neprestáva hľadať vysvetlenie, a preto kladie otázky typu: „... *Ako sa môže narodiť človek, keď je starý? Či azda môže po druhé vojsť človek do života svojej matky a narodiť sa?*“ (verš 4).

Ježiš od Nikodéma očakáva už určitý stupeň poznania Písma. Keďže však Nikodém vo svojich otázkach rozmýšľa iba telesne, vysvetľuje mu duchovný proces, pri ktorom dochádza k novému narodeniu: „*Ježiš mu odpovedal: Amen, amen ti hovorím, že ak sa niekto nenarodí z vody a z Ducha, nemôže vojsť do kráľovstva Božieho. Čo sa narodilo z tela, je telo, a čo sa narodilo z Ducha, je Duch. Nediv sa, že som ti povedal: Musíte sa narodiť znova*“ (verše 5-7). Verím, že voda, o ktorej tu Ježiš hovorí, je Božie slovo (Ján15:3, Efezsským 5:26) a Duch je Boží Duch (Ján 14:26, 15:26; Titovi 3:5), ktorý Božie slovo robí živým pre človeka.

Ježiš poukazuje na jasnú hranicu medzi ľuďmi, ktorí sa narodia z tela, teda sú iba telesne narodení, a medzi ľuďmi, ktorí sa narodia z Božieho Ducha na základe viery v Božie slovo. Ten, kto sa narodí iba telesne a zomrie, nikdy nevojde do Božieho kráľovstva. Naopak, ten kto sa narodí telesne a počas života z Božej milosti aj duchovne z Božieho Ducha, teda ten, kto uverí evanjeliu Ježiša Krista, môže vojsť do Božieho kráľovstva.

Či sa nám to páči alebo nie, vo veciach, ktoré si sami nedokážeme overiť, sa musíme jednoducho rozhodovať na základe dôvery – buď im veríme, alebo neveríme. Preto je len na nás, či si zvolíme dôverovať Božiemu slovu tak, ako je zaznamenané, alebo sa rozhodneme nedôverovať mu, odmietneme ho a držíme sa svojich názorov alebo názorov, ktoré ponúka svet a na konci ktorých je smrť. Pán Ježiš ukázal ľuďom mnohé zázračné skutky, a tak dal ľuďom dostatočné dôvody, aby sme mohli v neho veriť a spoznať, že sme neboli stvorení pre záhubu, ale pre život, a to pre večný život vo večnosti s ním. Preto ďalej hovorí: „*A ako Mojžiš povýšil hada na púšti, tak musí byť povýšený Syn človeka, aby nikto, kto verí v neho, nezahynul, ale mal večný život.*“
(verše 14 a 15).

Nikodémovi tým pripomína udalosť, ktorú ako učiteľ Izraela pozná zo štvrtej Mojžišovej knihy: „*A ľud vravel proti Bohu a proti Mojžišovi: Prečo ste nás vyviedli hore z Egypta? Aby sme pomreli tu na púšti? Lebo niet ani chleba, ani vody. A naša duša si už zošklivila ten ničomný chlieb. A Hospodin poslal na ľud jedovatých hadov ohnivých, ktorí štípali ľud, takže zomrelo množstvo ľudu z Izraela. Preto prišiel ľud k Mojžišovi a vraveli: Zhrešili sme, keď sme hovorili proti Hospodinovi i proti tebe. Modli sa Hospodinovi, aby odstránil od nás hada. A Mojžiš sa modlil za ľud. A Hospodin riekol Mojžišovi: Sprav si takého ohnivého hada a vystav ho na tyč. A stane sa, že každý, kto je uštipnutý, keď ho uvidí, bude žiť. Vtedy spravil Mojžiš medeného hada a vystavil ho na tyč. A bolo tak, že keď uštipol had niekoho, a keď pozrel uštipnutý na medeného hada, žil.*“ (4. Mojžišova 21:5-9).

Neviem či si to uvedomujeme, ale sme v rovnakej situácii, ako boli izraelskí tam na púšti. Mali by sme si uvedomiť, že aj my sme uštipnutí už od čias, kedy sa Adam s Evou nechali poštípať hadom. Tento hadí jed, porušenosť v nás, s ktorou sa rodíme, sa prejavuje ako rebélia v tom, že nehľadáme Božiu, ale našu vôľu, a to má za následok, že zomierame. Toto je diagnóza nášho života: Všetci zomierame kvôli porušenosti v nás.

Aby sme raz mohli vidieť nebeské kráľovstvo tak, ako hovorí Ježiš, práve na neho musíme vo viere vzhliadnuť, ako tamtí na púšti vzhliadali na riešenie, ktoré bolo znázornené hadom vyzdvihnutým na tyči.

Tak ako si ľudia tam na púšti uvedomovali, že hynú a tým, že Boh poskytol riešenie situácie, ktoré ak by neprijali, o chvíľu by zomreli, tak aj my môžeme z Božej milosti nájsť riešenie v našom hynúcom a častokrát bolestivom stave. Avšak prijať toto Božie riešenie dokážeme, až keď si uvedomíme, že naozaj zomierame, že sme porušení, že sme chorí a mŕtvi vo svojich prestúpeniach. Ježiš raz Židom povedal: „*Zdraví nepotrebujú lekára, ale nemocní. Neprišiel som povolať spravodlivých, ale hriešnych k pokániu*“

(Marek 2:17). Nie každý kvôli svojej pýche, ktorá je tiež prejav porušenosti, priznáva, že je chorý a potrebuje lekára, že potrebuje Božie riešenie svojho stavu.

Záchrana na púšti nespočívala len v samotnom pohľade na tyč s hadom. Tá záchrana zahrnovala v sebe ďaleko hlbšiu skutočnosť. Skutočnosť, že riešenie je od Boha, a iba ten, kto túto skutočnosť vo viere prijal ako riešenie od Boha, žil (4. Mojžišova 21:9). Ježiš o sebe prehlásil: „*Ja som vzkriesenie i život; ten, kto verí vo mňa, aj keby zomrel, žiť bude*“ (Ján 11:25).

Preto Nikodémovi a súčasne aj nám hovorí: „
Ako Mojžiš povýšil hada na púšti, tak musí byť povýšený Syn človeka
“ (verš 11).

Ježiš je totiž Boží liek, ktorý sa prijíma vierou. Z pohľadu telesného človeka je to bláznivé: „*Lebo slovo kríža je tým, ktorí hynú, bláznovstvom; ale nám, ktorí dosahujeme spasenie, je mocou Božou*
“ (1. Korinským 1:18).

Rovnako bláznivým riešením to muselo pripadať aj mnohým ľuďom vtedy tam na púšti. Ak izraelskí ľudia na púšti uverili v riešenie, ktoré prišlo od Boha, nezahynuli (verš 15). Tí však, ktorí neuverili, videli len obyčajnú medenú tyč a medeného hada, v ktorom nevideli žiadne riešenie, a preto zahynuli. Chýbal im duchovný zrak, duchovné porozumenie a uchopenie hlbšej skutočnosti.

Dnes máme rovnakú príležitosť vidieť Ježiša Krista ako Božie riešenie nášho problému, ktorým je, že sme všetci proti Bohu zhrešili. Všetci sme poštípaní jedom hriechu, rebéliou a zomierame. Ježiš však hovorí, že nikto, kto verí v neho, nezahynie, ale má večný život: „*Lebo to je vôľa môjho Otca, ktorý ma poslal, aby každý, kto vidí Syna a verí v neho, mal večný život, a ja ho vzkriesim v posledný deň*
“ (Ján 6:40). Preto je na mieste otázka: Vidíme svoju porušenosť? Vidíme Syna ako Božie riešenie svojho problému?

Keď boli Izraelci uštipnutí hadom, tak jediným riešením, aby nezahynuli, bol vyvýšený had na medenej tyči a nutnosť vo viere prijať, že všetko, čo Boh sľúbil, to aj dodrží. Rovnako dnes je jediným riešením – Božím riešením to, aby sme sa pozreli na Ježiša Krista ako na svojho Spasiteľa a Záchrancu. Lebo je to On, kto za nás zomrel, aby naplnil požiadavku zákona namiesto nás, požiadavku, ktorá znie: mzda/odplata za hriech je smrť. Niektorí musia zobrať mzdu/odplatu za spáchaný hriech. Buď to budeš ty, alebo uveríš, že to bol Ježiš.

V ňom jedinom je záchrana od prichádzajúceho Božieho spravodlivého súdu: „Lebo tak miloval Boh svet, že svojho jednorodeného Syna dal, aby nikto, kto verí v neho, nezahynul, ale mal večný život“ (verš 16). Boží súd je v tom, že: *„Kto verí v neho, nebude odsúdený, ale ten, kto neverí, už je odsúdený, lebo neuveril v meno jednorodeného Syna Božieho“* (verš 18).

Človek neveriaci v Ježiša Krista nemá záchrancu a za svoje hriechy bude platiť sám. Bude platiť za hriechy, ale hlavne za neprijatie záchrany v Božom Synovi, ktorú Boh ponúka z milosti každému, kto túto záchranu prijme. Kto neprijme Božiu milosť, ktorá je ponúkaná v Synovi, nebude zachránený, ale následne ho odsúdi Božia spravodlivosť.

Evanjelium milosti pozýva každého, aby prišiel v pokání, vo viere a v modlitbe k Ježišovi a tak bol zachránený! Ježiš hovorí: *„Všetko, čo mi dáva Otec, príde ku mne, a toho, kto príde ku mne, nevyženiem von“* (Ján 6:37) a *„lebo Syn človeka neprišiel zahubiť ľudské duše, ale spasiť“* (Lukáš 9:56). Aj dnes platia slová Písma:

„V príhodný čas som ťa počul a v deň spasenia som ti pomohol.

Hľa, teraz je čas práve príhodný, hľa, teraz deň spasenia!“

2. Korinským 6:2 a

„Kto verí v Syna, má večný život; ale kto nie je vo viere poslušný Synovi, neuzrie života,

ale hnev Boží zostáva na ňom.“

Ján 3:36